

همایش معماری کویر

"دانشگاه آزاد اردستان"

آب , نماد , کویر

نگارنده گان: امید ریسمانچیان و مهتا حیدری

کارشناسی ارشد معماری منظر و معماری

تاریخ: ۸۴/۱۱/۱۰

Water; Symbol; Desert

Author: Omid Rismanchian & Mahta Heidari

M.S in landscape architecture & architecture

Email: o_rismanchian@yahoo.co.in

mahta_heidari@yahoo.com

آب ، نماد ، کویر

نگارنده‌گان: امید ریسمانچیان و مهتا حیدری

واژگان کلیدی: نماد، سمبل، آب، باغ ایرانی، نفس، روح، کالبد، صورت، معنا، جوشگاه، چشمه، سنت

چکیده:

کویر همواره مفهومی از خشکی و بی‌آبی را به دنبال داشته است و آب در معماری کویر به عنوان اصلی ترین عنصر حیات بخش مطرح بوده است . در جائیکه تضاد بین خشکی و آب جلوه گر می شود، نگرش مردم نسبت به آب متفاوت از مردم سایر اقلیم ها می باشد. این نگرش متفاوت زاینده ریشه ها و مفاهیم نمادین است که همواره تبلوری کالبدی در معماری کویر داشته است، نظیر جوشگاههای باغ ایرانی که نمادی از سرچشمه ها می باشد و از این جوشش و حرکت آب در دل خاک زندگی و معماری کویر هستی میگیرد. در کویر آب نیست اما هر خطی بر خاک یادآور خاطره آب است و مهمترین عامل شکل دهنده به فضای زندگی مردم، مکانیابی شهرها، نظم شبکه معابر، توالی فضاهای باز و بسته مسکونی، امتداد حرکت قناتها، تحت تاثیر مقوله آب شکل گرفته است.

مسلم آن است که جلوه های نمادین آب در معماری کویر یکی از عوامل هدایت کننده فکر معمار در خلق فضا بوده است، فضائی که به واسطه سوار شدن بر مفاهیم عمیق فکری و معنوی همواره مورد ستایش بوده و زندگی درون خود را حفظ کرده است. امروزه با از دست رفتن این جلوه های نمادین و مفاهیم بنیادین در تفکرات معماری و خالی شدن کانسپت‌های طراحی از معنا، فضاهای کالبدی زندگی به رفع نیاز فیزیکی تنزل یافته اند. هدف از این مقاله بازنگری مفاهیم نمادین آب در معماری کویر و تاثیر آن بر زندگی مردم می باشد.

نگارنده‌گان:

امید ریسمانچیان دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر شهید بهشتی

مهتا حیدری دانشجوی کارشناسی ارشد معماری علم و صنعت

Email: o_rismanchian@yahoo.co.in

mahta_heidari@yahoo.com

نشانی تماس: تهران - شمیران- فرمانیه - کوچه عزیز الله عسگریان- بن بست اول پلاک ۶ طبقه ۴ - امید ریسمانچیان